

"Tuần vừa rồi có dịp mượn lại "Bên Dòng Lịch Sử" từ người bạn lâu năm tôi đã tra cứu một số chi tiết cần cho công việc nghiên cứu cá nhân, tôi xem lại tập số liệu một cách say mê, bởi lẽ cuốn sách này mang đến cho tôi tâm trạng khác thường, gần như là khám phá mới mẻ. Quê hương Linh mục Cao Văn Luận có nhiều cuộc hội họp xúc động và đời sống với các nhân vật lịch sử khác nhau của Việt Nam ở hai bên chiến tuyến trong giai đoạn từ 1940 đến 1965, nhờ vậy thiên hội ký của ông đã dẫn dắt người đọc đi qua các biến cố lịch sử trong đời của đất nước một cách sinh động và lôi cuốn."

(P.S: LS Lê Công Đánh Nguyễn vừa bắt đầu quyên CS bắt, xem trong link này: <http://take2tango.com/?display=7272>

)
Từ khi bắt đầu vào đời học lúc 17 tuổi đến nay, tôi vẫn giữ thói quen đưa đến hàng năm dành khoảng hơn một tháng để sách vở và tài liệu viết về đất tài Việt Nam, quá khứ cũng như hiện tại, chủ yếu nhằm giúp trao đổi với những thân hữu bạn bè của tôi về lịch sử nước nhà.

Tây Nguyên là vùng đất quan trọng chiến lược của Việt Nam

Tôi thường chọn thời gian làm công việc nhà, hàng ngày vào đầu trung tuần tháng 3 đến cuối tháng 4 mỗi năm. Đó cũng là khoảng thời gian của một năm thường gọi là trong tôi nhiều biến cố vui buồn lớn lao, và hào hùng hàng ngày cũng và bất thường, của dân tộc.

'Vai trò Tây Nguyên'

Năm nay, trong số hàng sách vở và tài liệu tôi đã có một quyển sách để biến mà năm 18 tuổi tôi đã có dịp xem qua, đó là tập hội ký "Bên dòng Lịch Sử, 1940-1965" của Linh mục Cao Văn Luận, nguyên Viện trưởng Đái học Huá và Giáo sư Đái học Văn khoa Sài Gòn. Hơn 20 năm trước tôi đã quyên sách mang tính chất số liệu này chủ yếu với ý định tìm hiểu các diễn biến lịch sử, mà vì nhiều lý do khác nhau thay cô "đầy số" của tôi ở trường trung học và cũng như nhà "nghiên cứu" số học sau 1975 tránh để cập đến những tình diễn giải sai lệch.

Tuần vừa rồi có dịp mượn lại "Bên Dòng Lịch Sử" từ người bạn lâu năm tôi đã tra cứu một số chi tiết cần cho công việc nghiên cứu cá nhân, tôi xem lại tập số liệu một cách say mê, bởi lẽ cuốn

Độc này mang đến cho tôi tâm trạng khác thường, gần như là khám phá mới mẻ. Quät thät Linh mäc Cao Văn Luän có nhiều cuộc hội tiếp xúc và đối thoại với các nhân vật lịch sử khác nhau của Việt Nam ở hai bên chiến tuyến trong giai đoạn từ 1940 đến 1965, như vậy thiên hội ký của ông đã đến với người độc đi qua các biên giới lịch sử thường đời của đời thường một cách sinh động và lôi cuốn.

Trong phần kết cuộc gặp gỡ và trò chuyện lần đầu tiên với cố Tổng thống Việt Nam Cộng hòa Ngô Đình Diäm vào năm đầu năm 1948 tại Đà Lạt, mà Linh mäc Cao Văn Luän gọi là "câu chuyện bên lò sưởi năm 1948" (xem trang 165 đến 171 của bản in năm 1972), ông có những điểm chi tiết lý thú trong nội dung câu chuyện mà tôi nghĩ ít nhiều liên quan đến một số vấn đề nghiêm trọng gần đây ở nước ta.

Khi đến cä Linh mäc Cao Văn Luän hội với chính sách của mình đối với Pháp trong cuộc chiến Đông Däng lần thứ nhất (1946-1954), ông Ngô Đình Diäm lúc ấy là nhà cách mạng kính trọng Việt Nam, đã đề cập đến vấn đề Tây Nguyên như sau: "... ít người đời ý là người Pháp lập ra Hoàng Triäu Cäng Thä, để biến tất cả vùng cao nguyên Trung và Nam Phần thành đất thuộc địa của thực dân Pháp." Linh mäc Cao Văn Luän không khỏi ngạc nhiên vì Cố Ngô Đình Diäm dường như xem Tây nguyên là chuyện hội thường đời với chế độ quyền quý gia, mà khi ấy dù chế độ quân quyền ông vẫn trấn trị và vẫn mạnh mẽ đến nỗi có thể của thực dân Pháp.

Linh mäc Cao Văn Luän tổng kết thuät tiếp:

"Ông Diäm trầm ngâm một lúc. Tôi vẫn im lặng. Nhưng rồi ông nói ra những suy nghĩ, những phân trần với tôi:

- Vùng Cao Nguyên này có một tầm quan trọng lớn về chiến lược và kinh tế. Về chiến lược, nó nằm ở giữa ba quốc gia Việt Miän Lào. Ai chiếm giữ được Cao Nguyên này có thể gây áp lực được đối với cả ba quốc gia đó. Người Pháp gọi vùng Cao Nguyên là Hoàng Triäu Cäng Thä chỉ là một lá cờ trên thực tế, chế tâm của họ là biến vùng này thành thuộc địa của Pháp. Về mặt kinh tế, thì vùng Cao Nguyên hết sức quan trọng đối với Việt Nam trong tương lai. Ở đó chế chế có nhiều tài nguyên thiên nhiên, nhiều khoáng sản chế chế khám phá và khai thác, nhưng chúng ta chế chế phân bố cho Việt Nam. Rồi còn vấn đề thế dân quốc gia, chế chế quyền quốc gia nữa. Không thể bỏ ngäng như chế chế cho Pháp một vùng đất quan trọng như thế, nên ngay giữa lãnh thổ quốc gia, người Việt Nam nào muốn lên lời phải xin thông hành!

Ở đó chế chế chế chế có nhiều tài nguyên thiên nhiên, nhiều khoáng sản chế chế khám phá và khai thác, nhưng chúng ta chế chế phân bố cho Việt Nam.

Ngô Đình Diäm, theo läi käa LM Cao Văn Luän

Tôi (täc là Linh mäc Cao Văn Luän) chät nhä đän mät cuän sách khäo luän vä đäa đä Đông Pháp (täc là Đông Däng thuäc Pháp), không nhä rõ tác giä, và tôi đem nhäng ý kiän đäc nêu lên trong täp sách này trình bày läi väi cä Diäm:

- Cä nói đúng. Tôi có đäc mät cuän sách viät đäi ý räng Pháp muän ngăn chän säc bành träng cäa dân täc Viät Nam vä phía tây, muän đä dân täc Viät Nam đäng läi ä các miän duyên häi, còn Pháp thì phäi giä väng vùng Cao Nguyên Träng Sän, väa đä ngăn chän säc bành träng cäa dân täc Viät Nam, väa canh phòng phía Lào. Nhä väy khi läp Hoàng Triäu Cäng Thä, đät täc thuäc Pháp, thì Pháp đã bät đäu thi hành đúng cái chính sách đó räi."

Tiäp theo, täi trang 194 và 195, Linh mäc Cao Văn Luän kä räng vào năm 1953 khi ông gäp cä Ngô Đình Diäm län thä hai ä Paris, cä Diäm mät län näa nhäc läi vän đä Hoàng Triäu Cäng Thä väi nhiäu äu tä và lo läng hän, khiän mäi ngäng i có mät lúc äy đäu tä ý trách cä cäu hoàng Bäo Đäi mäi mê ăn chäi mà không läu tâm đän bäo vä chä quyän quäc gia, đã väy còn trao hät cho ngäng i Pháp toàn quyän khai thác Tây nguyên.

Sä häc trung thäc

Đäc sä giúp ngäng i đäi nay có đäc cä häi "ôn cä tri tän", häc häi đäu hay lä phäi cäa đäi träc đä làm đäu häu ích cho dân täc.

Lê Công Đänh

Đäc xong nhäng đän đäi thoäi quan träng này trong "Bên Dòng Läch Sä", tôi hä quyän sách xuäng väi tâm träng bàng hoàng. Chuyän cäa hän 60 năm träc đäy thät chäng khác läm so väi vän nän cäa ngày hôm nay. Có đäu nhäng nhän vät läch sä ngày äy, nhä cä Ngô Đình Diäm chäng hän, xem chäng rät quan tâm đän läi ích, chä quyän và thä đän cäa quäc gia. Hä trän trä vä đäu này và xem Tây Nguyên thäc sä là vän đä äu tiên trong chính sách cäa các chính quyän män Nam thäi bäy giä, nhät là giäa bäi cänh có nhiäu kä mang dä tâm xâm läc Viät Nam dù công khai hay än ý.

Thät đáng trän träng biät bao cách viät sä trung thäc, tät nhiên theo nhän quan và hiäu biät täi

đa c&a tác gi&, trong đó l&i di&n đ&t và s& đ&ng ngôn ngữ ch&ng m&c, th& hi&n s& tôn tr&ng dành cho m&i nh&n v&t c&a m&t th&i đã qua, đ&c bi&t v&i c& nh&ng ng&i không cùng chính ki&n v&i mình. Chính vì v&y, đ&c các công trình kh&o c&u c&a gi&i h&c gi& ở mi&n Nam tr&ng đây, nh&t là trong lĩnh v&c s& h&c mà tôi yêu thích, k& h&u sinh ở l&a tu&i tôi th&ng c&m th&y an tâm và có th& đ&t ph&n l&n ni&m tin vào nh&ng thông tin và ki&n th&c mà mình ti&p nh&n. B&i l& ít ra các tác gi& đó không có gì ph&i lo s& khi mu&n vi&t s& th&t và trình bày nh&n đ&nh th&t c&a mình.

Cái hay c&a s& h&c trung th&c là giúp ng&i đ&i sau hi&u đ&c các di&n bi&n l&ch s& trong quá kh&, bác b& l&i đánh giá sai l&ch v&i đ&ng ý bồi nh& nh&ng nh&n v&t l&ch s& ở bên kia chi&n tuyến. Song đ&iu quan tr&ng h&n c&, đ&c s& giúp ng&i đ&i nay có đ&c c& h&i "ôn c& tri tâm", h&c h&i đ&iu hay l& ph&i c&a đ&i tr&ng đ& làm đ&iu h&u ích cho dân t&c h&u l&u ti&ng th&m muôn đ&i.

T&t nhiên, không ch& có g&ng t&t, l&ch s& còn đ&c bi&t r&n đ&y ng&i đ&i sau b&ng c& g&ng x&u. Trong l&n đ&c l&i s& sách n&c nhà năm nay, không hi&u vì sao tôi l&i quan tâm nhi&u đ&n các nh&n v&t "thân b&i danh li&t" nh& Tr&n Ích T&c, Lê Chiêu Th&ng và Hoàng Cao Kh&i, r&i t& h&i không bi&t 30 năm n&a, n&u còn s&ng, tôi s& bi&t thêm nh&ng cái tên nào t&ng t& nh& v&y trong l&ch s& hi&n đ&i c&a dân t&c. B&t gi&c tôi c&u mong đ&iu đó đ&ng x&y ra...

Lu&t s& Lê Công Đình

http://www.bbc.co.uk/vietnamese/forum/2009/05/090502_history_lecongding.shtml